

ισχυῶν καὶ πολυγώνων μελῶν του, ὡς τὰ καταβρεχτα ἱμάτια τῆς σχολῆς τοῦ Δαβὶδ, εὐρισκόμενου τότε εἰς τὸν ἀνώτατον βαθμὸν τῆς δόξης του. Ἐν τούτοις ὁ κάτοχος τοῦ ἀθλίου ἐκείνου βράκου ὠρελείτο ἐξ αὐτοῦ ὅσον ὄρον τε· εἶχε κατορθώσει νὰ περιμαζευθῆ ἔντος αὐτοῦ εὐτυχῶς, ὥστε τὸ ὑπὲρ τὰ ὧτά του περιλαίμιον περιήπτετο ἀμέσως σκιαδίου κεκυρτωμένου καὶ ῥυπεροῦ, φέροντος προμετωπίον· τὸ δὲ ἐκ τῶν διαστημάτων τοῦ προμετωπίου τούτου καὶ τῆς ἄκρας τοῦ περιλαίμιου δρώμενον, ὁμοίαιζε μᾶλλον πρὸς πεντάχρωμον τομήν Ναπολεονταίου Κώδικος, παρὰ πρὸς ἀνθρωπίνην μορφήν, τοσοῦτον παραδόξως εἶχε συσταλῆ καὶ ἐπιχρησασθῆ ὑπὸ τοῦ ψύχους τὸ πρόσωπον τοῦ δυστυχοῦς ἀνθρώπου.

Ἄλλ' ὅποιαν ἐντύπωσιν ἔκαμον εἰς τὸν βιβλιοφίλον μας ὁ ἄνθρωπος οὗτος καὶ τὸ βράκος του; οὐδὲμίαν· διότι οὔτε τὸ ἐν οὔτε τὸ ἄλλο εἶχε παρατηρήσει· ὅλαι αὐτοῦ αἱ διανοητικαὶ δυνάμεις ἦσαν συγκεντρωμέναι ἐπὶ τοῦ παροῦ ἐκείνου τῶν βιβλίων, ἐκτεθειμένων φύρδην μύρδην, καὶ ἀποζώντων μακρόθεν ὅσμην δέρματος εὐρωτιῶντος. Ἡσθάνθη τότε ὅτι αἰσθάνεται ὁ κυνηγὸς εὐρισκόμενος ἐνώπιον παιδιάδος ἐκ τριφυλλίου, ὅπου ἐλπίζει ν' ἀπαντήσῃ λαγῶν συσπειρωμένων.

Κεκλιμένος ἐπὶ τῆς μακρᾶς σειρᾶς τῶν τόμων, ἀραιοκλιμένως ὄλος εἰς τὴν σιωπῆράν του ἔρευνα, ἀνεγνώσκει προσεκτικῶς τὰς ἐπιγραφὰς των τὴν μὲν μετὰ τὴν δεξιέρων ἰδίως τὰ δόγματα τῶν συγγραφέων καὶ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκδόσεως. Αἴφνης ἔμεινεν ἀκίνητος καὶ τοῦς ὀφθαλμοῦς ἤτεντισμένους ἐνώπιον βιβλίου τινὸς εἰς ὄρθον, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον μεταχειρισμένου, φέροντος ἐπιγραφὴν *Juvenalis et Persius, cum notis variorum*. Schrevelius, Leide. 1671. Εἰς τὴν θῆαν τοῦ βιβλίου τούτου, μακρὰ καὶ ἐλευθέρᾳ ἀνακνοῆ ἐξώχωνται τὸ στήθος του, σημαίνουσα, τὸ εὖρον τέλος πάντων... διότι πρὸ πολλοῦ ἤδη ἡ ἄλλειψις τοῦ βιβλίου τούτου διετάραττε τὴν εὐτυχίαν του. Ἄλλα μὴ θέλων νὰ προδώσῃ τὴν ὁποίαν ἠσθάνετο εὐχαρίστησιν διὰ τὴν πολυτίμου εὐρεσιν, ἐκράζε με ὕψος ἀφελὲς καὶ ἀδιάφορον τὸν φύλακα τοῦ νομαδικοῦ ἐκείνου βιβλιοπωλείου.

— Ἐ! καλὲ ἄνθρωπε, τί ζητεῖς δι' αὐτὸ τὸ βιβλίον;

Ὁ γέρον ἐπλησίασεν εὐσιβῶτως, ἔτεινε τὸ οὖ·, καὶ ἔκαμε νεῦμα ὅτι δὲν ἤκουε.

— αὐαίνεται ὅτι εἶναι κωφός, ἢ εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ σπουδαστὴς, καὶ ἀνυψῶν τὴν διαπασῶν, ἐπανελάβε στεντοριᾶ τῆ φωνῆ·

— Πόσον ζητεῖς δι' αὐτὸ τὸ βιβλίον;

— Πέντε φράγκα, κύριε.

— Πέντε φράγκα! τί λέωες ἀδελφέ! μὲ τὰ σωστά σου 'μικεῖς; Νὰ σοῦ δώσω τριάντα σολδία δι' αὐτὴν τὴν παλιοῦρα, καὶ νὰ μοῦ εἰπῆς κ' εὐχαριστῶ.

— Παλιοῦρα! ὑπετραύλισεν ὁ γέρον, καὶ δικαίᾳ ἀγανάκτητις ἐζωγραφίσθη ἐπὶ τοῦ προσώπου του· παλιοῦρα! δὲν ἀπατάθη βέβαια, κύριέ μου· καὶ γνωρίζετε κάλλιστα τὴν ἀξίαν τοῦ βιβλίου· ἡ ἐκδοσις αὕτη, ἂν καὶ οὐχὶ τόσον ἐπιζήτητος ὅσον ἡ τοῦ Ἀμστερδὰμ τοῦ 1684, δὲν εἶναι ὅμως, κατ' ἐμὲ, ἀξία τῆς περιουσίᾳς τῆς ὁποιᾶν ὑποκρίνεσθε πρὸς αὐτὴν. Ἄλλ-

θινὰ δὲν ἤμπορῶ νὰ τὴν συγκρίνω μὲ τὰς ἀλδινὰς ἐκδόσεις τῆς Βενετίας τοῦ 1501, ἐξ ὧν ἡ πρώτη δὲν φέρει τὴν ἀλδινὴν ἄκρην, σημεῖον τοσοῦτον περιδοξόν τοῦ περιφήμου ἐκείνου τυπογράφου· ἀλλ' οἷα· ὅσοι τε καὶ ἂν ἦται ἡ φήμη τῶν ἐκδόσεων ἐκείνων, πρέπει νὰ λάβητε ὑπ' ὄψιν, ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ Ἄλδος, διὰ τοῦ *monitum* αὐτοῦ τοῦ 1503, σημεῖοι ἐν αὐταῖς πολλὰ σφάλματα σημαντικά, καθὼς π. χ. *ungues quae anti unguisque, tenet uxorem anti tener uxorem*.

Ὁ σπουδαστὴς μας ἔμεινε κεχρηγῶς τὸ στόμα ἐνώπιον τοῦ ἀθλίου βιβλιοκαπῆλου, ἀμνηστων πῶς νὰ συμβιβάσῃ τὰ βράκη του μὲ τὴν γλώσσάν του.

Ὁ γέρον ἰδὼν τὴν σιωπὴν καὶ τὸ χαιρὸν ὕψος τοῦ θσμῆντος του, ἐφροβήθη μῆπως προέβη πλέον τοῦ δένοντος, καὶ ἐπανελάβε μὲ τὴν δεξιάν.

— Ἡξιούριε καλύτερα ἀπὸ ἐμὲ, κύριε, ὅτι ἐκ τῶν ἐκδόσεων τοῦ Ἰουβενάλιου αἱ σπανιώτεραι δὲν εἶναι ἐνταυτῶ καὶ αἱ πλέον ἐπιζήτητοι· τοιμῶ νὰ σὰς ἀναφέρω ἐπὶ τούτου τὰς ἐκδόσεις τῶν Ἰούντων ἐν Φλωρεντία ἐν ἔτει 1513 καὶ 1519. Αὐταὶ εἶναι πολὺ δυσσέυρετοι, καὶ μολαταῦτα δὲν εἶναι προτιμότεραι τῶν ἐκδόσεων τοῦ Ρεβέρτου Στεφάνου τοῦ 1544 καὶ 1549· ἀναντιρρήτων εἶναι, ὅτι αὐταὶ αἱ τελευταῖαι συνοδεύονται, ὡς δὲν ἀγνοεῖτε, καὶ ἀπὸ ἀποσπάσματα τινὰ ἐνός χειρογράφου ἀγνωστοῦ ἕως τότε. Ἐπὶ πλέον, κύριε, ἴσως τὰς παραβάλετε πρὸς τὴν ἐκδοσιν τοῦ Πλαντίνου, τυπωθεῖσαν εἰς Ἀνβέρσην τῷ 1566, καὶ ἐπηρυσθηθεῖσαν μὲ τὰς σημειώσεις τοῦ Θεοδώρου Πουλμάννου. Ὅσον δὲ διὰ τὰς ἀγγλικὰς ἐκδόσεις, χάρις εἰς τὸν ἀποκλεισμὸν, αὐταὶ εἶναι σπάνια εἰς τοὺς Παρισίους, καὶ πρὸ πάντων ἐκείναι τοῦ Μαιταίρου καὶ τοῦ Βρινδλίτζου, τυπωθεῖσαι εἰς Λονδίον τῷ 1716 καὶ 1740, καὶ ἀκόμη περισσότερον ἡ τοῦ Χαβκέη, τυπωθεῖσα ἐν Δουβλίνω. Ἐχω εἰς τὴν οἰκίαν μου ἐναντίτυπον τῆς ἐκδόσεως τοῦ Ρούπερι, ἡ ὁποία ἐτυπώθη εἰς Γοτιγγῆν τῷ 1803, καὶ τὴν ὁποίαν θὰ πωλήσω βραδύτερον, διότι θέλω νὰ ὠφεληθῶ ἀπὸ τὴν εὐκαιρίαν τοῦ νὰ πεισθῶ ἐγὼ ὁ ἴδιος περὶ τοῦ ἀνπραγματικῶς ἡ ἐκδοσις αὕτη εἶναι ἀξία τῆς ὑπολήψεως, τὴν ὁποίαν τῆ ἀπέδωσαν ἐν Γερμανία.

Ὁ! τότε δά... ὁ σπουδαστὴς μας δὲν ἔβλεπε πλέον ἐνώπιόν του οὔτε παλαιὰ βιβλία, οὔτε βιβλιοκάπηλον! ἐνόμισε πρὸς στιγμήν ὅτι εὐρίσκειτο ἐντὸς βασιλικῆς βιβλιοθήκης, φιλονικῶν μὲ φιλολόγον θαύτατον· καὶ, θέλων ν' ἀποδείξῃ εἰς τὸν σοφὸν γέροντα ὅτι ἐν τῇ βιβλιογραφικῇ του ἀπαγγελίᾳ εἶχε παραλείψῃ τι, τῷ ἔκαμε τὴν παρατήρησιν, ὅτι εἰς τὴν μακρὰν του ἀπαριθμῆσιν τῶν ἐκδόσεων τοῦ Ἰουβενάλιου ἐλησμονῆσα τὴν ἐκδοσιν τοῦ Κουστειέρου, ἐν Παρισίοις 1746, καὶ τὴν τοῦ Χενενίου, ἐν Λειψῆ, 1695.

— Ὁ! ἐλησμονῆσα πολλὰς ἄλλας, ἀπεκρίθη ὁ γέρον, αἱ ὁποῖαι ἦσαν μολαταῦτα ἀξία ἀναμνήσεως. Καὶ εἰπὼν ταῦτα ἤρξατο ν' ἀπαριθμῆ ἐπὶ τῆ ὀκτώ ἐτέρας ἐκδόσεις τοῦ ἸΕ' αἰῶνος. Τέλος, εἶπε, δὲν σὰς ἀνέφερον πολλὰ περὶ τῆς σπανιωτάτης ἐκδόσεως τοῦ Ἰουβενάλιου τοῦ 1474, τυπωθεῖσης ἐν Νεαπόλει ὑπὸ τοῦ Ἀρνόλδου ἐκ Βρυξελλῶν ἡ ἐκδοσις αὕτη εἶναι μᾶλλον ἐπιζήτητος ἐκείνης τοῦ 1470, ἥτις μολαντοῦτο τιμᾶται πλέον τῶν διακοσίων φράγκων.